

ČINNOSŤ MESTSKÉHO MÚZEA V ROKU 2016

Rok 2016 bol pre Mestské múzeum v Starej Turej prelomovým. Pri príležitosti svojich 40. narodenín, prešlo celkovou rekonštrukciou a bolo presťahované na prízemie DK Javorina. Projekt modernizácie múzea bol financovaný prevažne zo sponzorských darov a získal dotáciu i z TSK. Celková výška výdavkov na tento projekt bola viac ako 50 000 €. Realizácia projektu prebiehala od decembra 2015 do mája 2016. Dňa 19. mája 2016 sa uskutočnilo slávnostné otvorenie nových expozícií múzea. Zúčastnili sa ho pozvaní hostia – predstavitelia mesta, mestských organizácií, podporovatelia projektu i odborná verejnosť. O dva dni neskôr – 21. mája počas podujatia Noc múzeí a galérií sme nové múzeum prvýkrát otvorili pre verejnosť. Prišlo sa naňho pozrieť viac ako 260 návštevníkov, ktorým sa moderná expozícia veľmi páčila. Autormi projektu boli – Lucia Poľanská, Peter Škriečka, Juraj Krištofík a Gabriela Hučková. Na modernizácii múzea sa však podieľalo mnoho ďalších ľudí, ktorí nám ochotne pomohli a podporili nás prostredníctvom finančných alebo vecných darov. Patrí im za to obrovská vďaka.

Mestské múzeum dnes sídli na prízemí DK Javorina (samostatný vchod z ľavej strany budovy). Vďaka bezbariérovému prístupu sme umožnili návštevu múzea aj ľuďom so zníženou schopnosťou pohybu. Okrem stálej expozície, ktorá je členená do niekoľkých tematických celkov, je súčasťou múzea i multifunkčná miestnosť. Služi na premietanie filmov a prezentácií, besedy, rôzne edukačné aktivity a krátkodobé výstavy. V roku 2016 sa v týchto priestoroch uskutočnili filmové večery (1. a 8. 12.) a počas festivalu Divné veci (24. – 26. 6.) sme tu premietali prezentáciu prác fotografa Erwina Van Amstela z Holandska. Pre deti a žiakov tu pravidelne premietame krátke filmové zábery Starej Turej, z ktorých sa dozvedia viac o tom, ako pred 70 rokmi vyzeralo naše mesto, ako vznikla vodná nádrž Dubník, ako kedysi vyzerali oslavy 1. mája a mnoho iného.

Každý rok prichádza do mestského múzea stále viac záujemcov o históriu nášho mesta. I keď bolo múzeum počas rekonštrukcie pre verejnosť zatvorené, počas ostávajúcich deviatich mesiacov nás navštívilo viac ako 1400 ľudí. Prichádzajú k nám i návštevy zo zahraničia – tento rok sme tu vítali hostí z Poľska, Rakúska, Nemecka, Holandska, Fínska i susedných Čiech. Nové múzeum si prišiel pozrieť i predseda TSK Jaroslav Baška. O návštevu nášho múzea mali záujem i hostia z celého Slovenska, ktorí sa posledný májový víkend zúčastnili 53. stretnutia čitateľov časopisu Krásy Slovenska na Veľkej Javorine. Dňa 3. júna sme v múzeu privítali významných umelcov zo Slovenska, Poľska i Českej republiky – účastníkov medzinárodného výtvarného sympózia, ktoré sa uskutočnilo v hoteli Lipa. V októbri nás svojou návštevou potešili pracovníci Mestského úradu nášho partnerského mesta Kunovice. Je veľmi dôležité podnecovať záujem ľudí o našu históriu a tradície už od malička. Preto sa veľmi tešíme, keď do múzea zavítajú deti zo základných, materských či stredných škôl. I tento rok prišlo na prehliadku mnoho žiakov zo Starej Turej, ktorí tu získavajú veľa cenných informácií.

Do zbierky mestského múzea i tento rok pribudlo mnoho vzácných predmetov, ktoré nám darovali ochotní ľudia zo Starej Turej a okolia. Veľké poďakovanie preto patrí Vladimírovi Bielčíkovi, Marike Blažejovej, Ivanovi Danihelovi, Jitke Durcovej, Miroslavovi Durcovi, Igorovi Hečkovi, Ľudmile Klimáčkovej, Vladimírovi Klčovi, Márii Lehotskej, Petrovi Makytovi, Jánovi Miklášovi, Miroslavovi Mikušovi, Dagmar Rackovej, Ľubomírovi Roháčkovi, Milošovi Roháčkovi, Gustávovi Rumánkovi, Jánovi Tinkovi a Eve Tomisovej, ktorí obohatili zbierku múzea o cenné historické predmety, dobové fotografie, písomné dokumenty a materiály, časti miestnych krojov, ľudové výrobky, knihy a i.

Po úspešne ukončenej rekonštrukcii múzea sme sa pustili do nového projektu. Spolu s novovzniknutým občianskym združením Staroturanský okrášľovací spolok a Múzeom sestier Royových pracujeme od júla 2016 na projekte obnovy židovského cintorína v Starej Turej. Cintorín dlhé roky chátral a bol preto kompletne zarastený

krovinami a značne poškodený. V prvom kroku sme sa zamerali na dôsledné vyčistenie terénu a odkrytie náhrobných kameňov v zemi. Rozhodli sme sa osloviť aj verejnosť, a preto sme zorganizovali verejné brigády, ktorých sa zúčastnilo úctyhodných 60 dobrovoľníkov. Podľa finančných možností budeme na jar ďalej pokračovať v obnove cintorína. Naším zámerom je upevnenie a oprava existujúcich náhrobkov a vytvorenie exteriérovej expozície, z ktorej sa návštevníci dozvedia viac o živote a zvykoch našich niekdajších židovských spoluobčanov.

Hlavnou úlohou múzeí je zachovávať naše kultúrne dedičstvo pre ďalšie generácie. Mestské múzeum v Starej Turej disponuje veľkým množstvom zbierkových predmetov. Na niektorých sa však po dlhých rokoch podpísal zub času. Tieto predmety je potom potrebné odborne reštaurovať, teda uviesť ich do pôvodného stavu. V roku 2015 sme takýmto spôsobom zachránili štyri cenné výsadné listiny Starej Turej zo 17. storočia. V nasledujúcom roku sme dali opäť zreštaurovať niekoľko vybraných cenných listín a tiež iné predmety z múzejnej zbierky. Všetky reštauračné práce pre mestské múzeum vykonáva hlavný reštaurátor Slovenského národného archívu v Bratislave, doc. Ivan Galamboš. V r. 2015 sme ho požiadali o vytvorenie vernej kópie prvej písomnej zmienky o Starej Turej z r. 1392, ktorej originál je uložený v Maďarskom krajinskom archíve v Budapešti. Faksimile tohto dokumentu od mája 2016 zdobí expozíciu múzea. V múzejnej zbierke sa nachádza takmer štyritisíc historických fotografií, ktoré už niekoľko mesiacov digitalizujeme. Digitalizácia zbierkových predmetov je takisto veľmi dôležitou formou uchovávaní kultúrneho dedičstva.

Od r. 2016 mestské múzeum disponuje kompletnými odbornými prekladmi výsadných listín Starej Turej zo 17. a 18. storočia (v latinčine). Pôvodnú listinu privilégii z r. 1467, oslobodzujúcu obyvateľov Starej Turej od platenia všetkých kráľovských poplatkov, vystavil uhorský kráľ Matej Korvín ako odmenu za dolapenie Jána Švehlu. Bol to jeden z najvýznamnejších momentov histórie Starej Turej, ktorá sa tak razom premenila z malej obce na poddanské mestečko. Od tejto významnej udalosti v roku 2017 uplynie už 550 rokov.

Jediným osvedčeným spôsobom, ako predísť chátraniu a poškodeniu zbierkových materiálov je zaistenie optimálnych podmienok uloženia týchto predmetov v špecificky upravených a zabezpečených priestoroch múzea – v depozitároch. Vďaka podpore vedenia mesta a mestských poslancov pripravujeme v roku 2017 vybudovanie adekvátneho múzejného depozitára určeného na dlhodobú archiváciu a ochranu cennej zbierky mestského múzea.

Koncom roka 2016 sa začali prípravy na vytvorenie Filmového klubu Mestského múzea v Starej Turej. Hlavnou úlohou tohto klubu bude predstaviť návštevníkom klenoty československej filmovej tvorby 20. – 80. rokov minulého storočia. Spoločne nahliadneme do zákulisia týchto filmov, oboznámime sa s ich tvorcami a hlavným posolstvom.

V roku 2016 sme predĺžili návštevné hodiny. Múzeum je otvorené v utorok a v piatok v dopoludňajších hodinách (9:00 – 12:00 h.) a v stredu a vo štvrtok v popoludňajších hodinách (13:00 – 17:00 h.). Všetci ste srdečne vítaní.

Lucia Poľanská
Mestské múzeum Stará Turá

SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE NOVÝCH EXPOZÍCIÍ MÚZEA 19. 5. 2016
foto: Martin Medňanský

NOC MÚZEÍ A GALÉRIÍ 21. 5. 2016
foto: Martina Radenová, Lívia Boorová

NÁVŠTEVA PREDSEDU TSK 25. 6. 2016
foto: Lívía Boorová

DETI V MÚZEU

